ELVA VALLAVALITSUS

29.04.2026

Küsitluse ,,Koolipäeva algusaja muutuse mõju Elva valla peredele'' tulemuste kokkuvõte

Läbiviimise aeg: 19. märts 2026 kuni 10. aprill 2026

Läbiviija: Elva Vallavalitsuse haridus- ja kultuuriosakond

Küsitluse läbiviimine ja valim

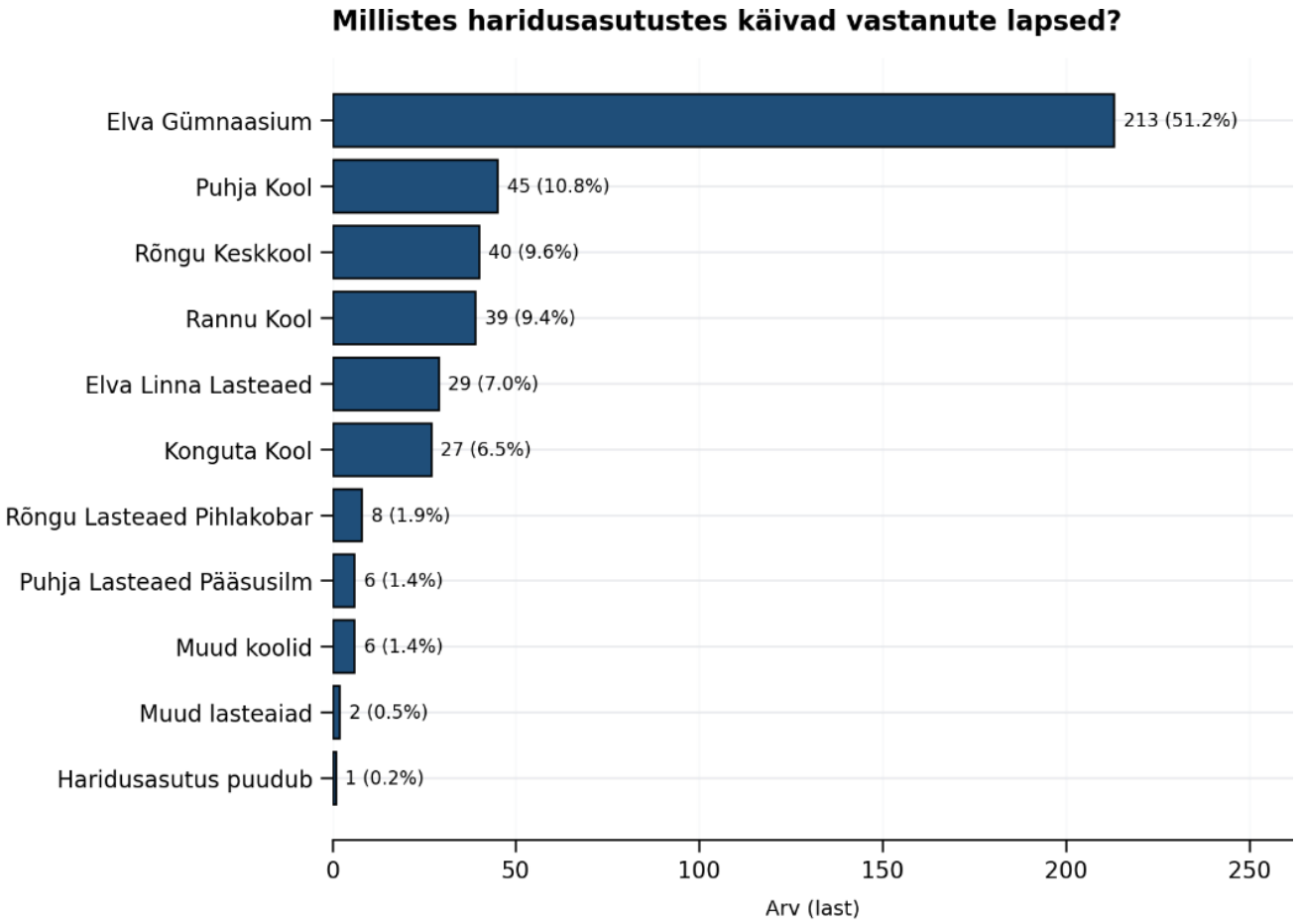
Elva Vallavalitsuse haridus- ja kultuuriosakond korraldas ajavahemikul 19. märtsist kuni 10. aprillini 2026 küsitluse Elva vallas elavate kooliealiste ja 2026. aasta sügisel kooliteed alustavat laste peredele. Eesmärk oli kirjeldada vastanute hoiakuid koolipäeva algusaja suhtes ning nende hinnanguid sellele, kuidas algusaja muutmine võiks pere elukorraldust mõjutada. Küsitluse läbiviimise ajendiks oli Vabariigi Valitsuse määruse muudatus, mille kohaselt algavad alates 2026. aasta sügisest koolides tunnid üldjuhul kell 9.00 või hiljem.

Küsitlus viidi läbi elektroonilises SPOKU keskkonnas (edaspidi e-keskkond Spoku), mis on kohaliku omavalitsuse taotluste vastuvõtu ja menetlemise süsteem ning elanikele mõeldud iseteeninduskeskkond, mis võimaldab viia läbi ka küsitlusi. E-keskkonda Spoku oli võimalik siseneda ID-kaardi, Smart-ID või Mobiil-ID vahendusel. Küsitluse täitmine oli isikustatud, kuid isikuandmeid töödeldi üksnes küsitluse läbiviimise korraldamiseks, vastaja seose tuvastamiseks omavalitsusega ning korduvate vastuste vältimiseks.

Osalema olid oodatud kõik pered, kelle laste elukoht on rahvastikuregistri andmetel Elva vallas. Küsitlus oli suunatud kooliealiste ning 6-aastaste laste peredele, kes alustavad kooliteed 2026. aasta sügisel. Iga pere kohta paluti esitada üks vastus. Kutsed küsitluses osalemiseks edastati 22. märtsil 2026 koolide ja lasteaedade elektrooniliste keskkondade (Stuudium ja Eliis) kaudu. Infot koos küsitluse lingiga jagati lisaks valla kodulehel ja Facebooki lehel alates 19. märtsist 2026. Samuti teavitati 2. aprillil 2026 haridusasutusi küsitluse lõpptähtaja pikendamisest ning vastav info uuendati ka valla infokanalites.

Kokku laekus 289 pere vastused 423 lapse kohta. Andmete kontrollimisel eemaldati neli vastust, mis puudutasid lapsi, kes ei olnud rahvastikuregistri andmetel Elva valla elanikud, ning kolm topeltvastust. Topeltvastuste korral jäeti analüüsi viimasena esitatud vastus. Pärast andmete puhastamist jäid analüüsi 284 pere vastused 416 lapse kohta. Neist kuus last olid Elva valla elanikud, kuid ei õppinud Elva valla koolis, ning ühe lapse haridusasutuse info puudus. Analüüsis esindatud lastest 375 olid õppimiskohustuslikus eas. Elva vallas elas 30.09.2025 seisuga 2168 õppimiskohustuslikus eas last (7–18-aastased), seega moodustasid küsitluses esindatud õppimiskohustuslikud lapsed 17,3% vastava vanuserühma lastest. See katvusmäär ei ole perepõhine vastamismäär ega tõenda vastajaskonna esinduslikkust. Vastanud perede laste jaotus haridusasutuste järgi on esitatud diagrammil 1.

Diagramm 1. Küsitluses osalenud perede laste jaotus haridusasutuste lõikes

Alus: n=416 last. Protsent on arvutatud sellest alusest.

Valimi esinduslikkus ja tulemuste tõlgendamine

Küsitluse tulemuste tõlgendamisel tuleb arvestada vastajaskonna struktuuriga. Analüüs hõlmab 284 pere vastuseid 416 lapse kohta. Neist 213 ehk 51,2% õppis Elva Gümnaasiumis, mistõttu mõjutavad selle kooli perede vastused koondtulemusi teistest koolidest rohkem. Ilma sihtrühma koolipõhise jaotuseta ei saa üle- ega alaesindatuse ulatust täpselt hinnata.

Vastajaskonna struktuur võib mõjutada eelkõige koolitransporti ja liikumisviise puudutavaid koondtulemusi. Kuna osalemine oli vabatahtlik ning vastused ei jaotunud kooliti ühtlaselt, kirjeldavad tulemused küsitluses esindatud laste liikumisviise. Piirkondlike erinevuste hindamiseks oleks vaja vastajate elukoha- või vähemalt koolipõhist ristanalüüsi ja võrdlust sihtrühma tegeliku jaotusega.

Küsitlus kirjeldab 284 vastanud pere arvamusi ja hinnanguid. Vabatahtliku osalemise, teadmata perepõhise vastamismäära ja kooliti ebaühtlase jaotuse tõttu ei saa tulemusi statistiliselt üldistada kõigile Elva valla peredele. Otsuste ettevalmistamisel tuleb küsitluse kõrval kasutada koolide ja piirkondade tegelikku õpilasjaotust, tunniplaani- ning transpordiandmeid.

Küsimustiku struktuur

Küsitluse läbiviimiseks koostatud küsimustik oli jaotatud neljaks osaks. Küsimustik sisaldas pere- ja lapsepõhiseid küsimusi, nii avatud kui ka valikvastustega küsimusi ning võimaldas anda hinnanguid.

Esimeses osas küsiti vastajate üldandmeid, mida kasutati küsitluse läbiviimise korraldamiseks, vastaja seose tuvastamiseks omavalitsusega ning korduvate vastuste vältimiseks. Andmeid töödeldakse kooskõlas kehtivate andmekaitsenõuetega.

Teises osas koguti andmeid peres kasvavate laste kohta, sealhulgas lapse õppeasutuse ning kooli liikumisviisi kohta. Kogutud andmeid kasutati ülevaate saamiseks pere logistika, laste liikumisviiside ning koolitranspordi kasutuse ja võimaliku vajaduse kohta. Selle osa küsimused olid lapsepõhised ning hõlmasid nii valikvastustega kui ka avatud küsimusi.

Kolmandas osas küsiti arvamust koolipäeva algusaja muutmise kohta. See osa sisaldas nii valikvastustega küsimusi kui ka hinnangute andmise võimalust. Vastuste abil soovis Elva vald saada ülevaate, kuidas selline muudatus võiks mõjutada perede igapäevast elukorraldust ning milline on perede suhtumine kavandatavasse muudatusse. Samuti oli võimalik avatud küsimuste kaudu esitada ettepanekuid ja tähelepanekuid. Vanematele rõhutati, et koolipäeva algusaja muutmine ei tähenda automaatselt koolipäeva pikenemist. Iga kool kujundab oma päevakava ümber vastavalt võimalustele, arvestades kooli asukohta, õpilastransporti ja muid korralduslikke asjaolusid.

Neljandas osas käsitleti koolivalikut ja rahulolu lapse kooliga. Vastused kirjeldavad vastanud perede teadlikkust koolivõrgust, koolivaliku põhjuseid ja kogemusi ning annavad algusaja küsimuse tõlgendamiseks täiendava tausta.

Kokkuvõte perede arvamustest, hinnangutest ja kommentaaridest on esitatud osade kaupa tulemuste peatükis.

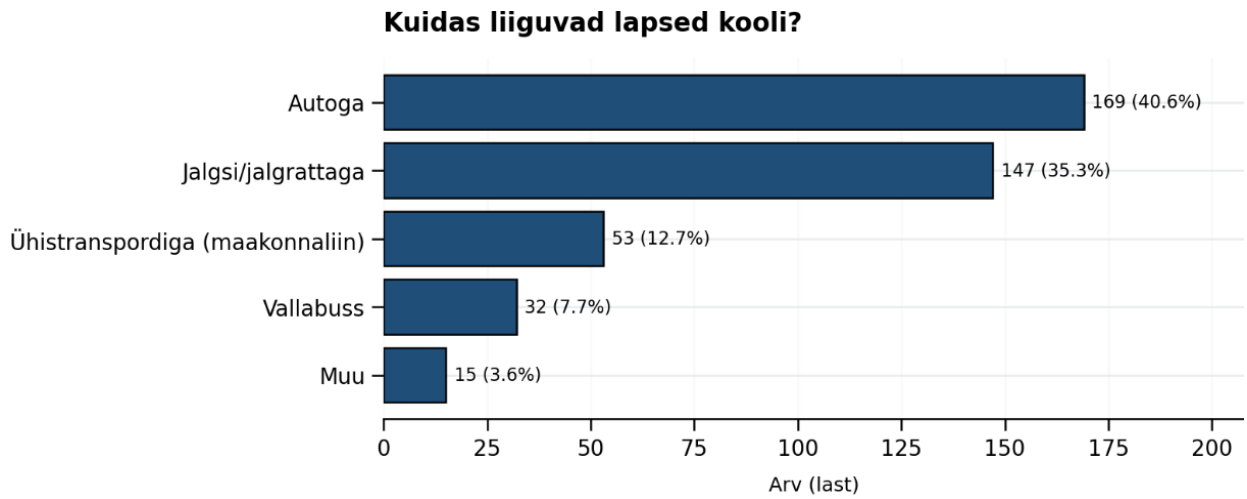
Tulemused

Küsimustiku esimene osa üldandmeid kasutatakse valimi kirjelduses eespool ning neid tulemuste peatükis eraldi ei korrata.

Küsimustiku teises osas uuriti vastanud peredelt laste peamisi liikumisviise kooli (diagramm 2) ja koolist koju (diagramm 3). Tulemuste alus on 416 last.

Küsitluses esindatud 416 lapsest liikus kooli peamiselt autoga 169 (40,6%), jalgsi või jalgrattaga 147 (35,3%), ühistranspordiga 53 (12,7%) ja vallabussiga 32 (7,7%). Ühistransporti või vallabussi kasutas kokku 85 last (20,4%).

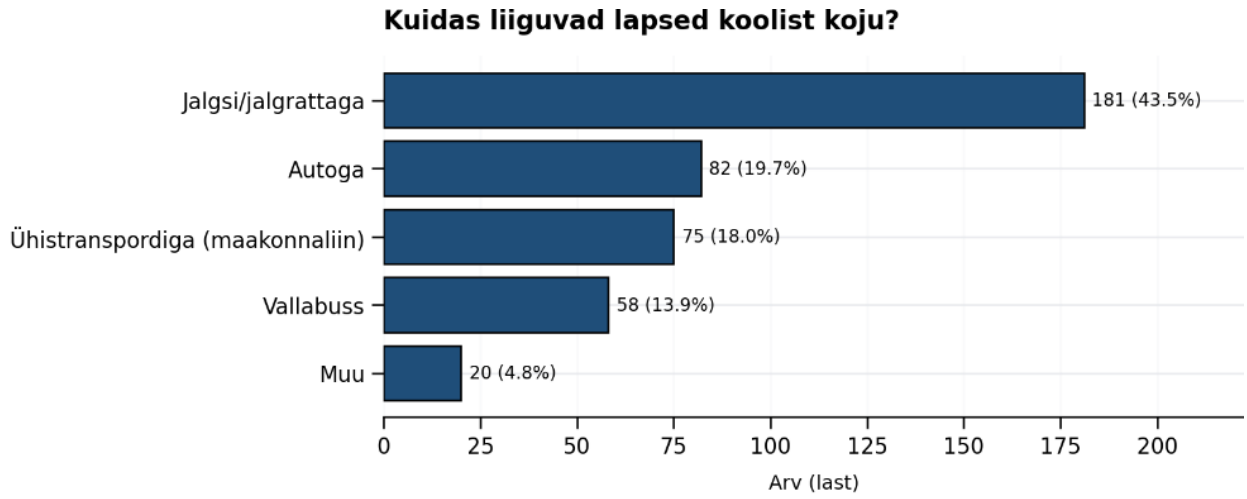
Diagramm 2. Laste peamised liikumisviisid kooli

Alus: n=416 last. Protsent on arvutatud sellest alusest.

Koolist koju liikus jalgsi või jalgrattaga 181 last ehk 43,5% küsitluses esindatud lastest. Autoga liikus koju 82 last (19,7%), ühistranspordiga 75 last (18,0%) ning vallabussiga 58 last (13,9%). Ühistransporti või vallabussi kasutas kokku 133 last (32,0%).

Diagramm 3. Laste peamine liikumisviis koolist koju

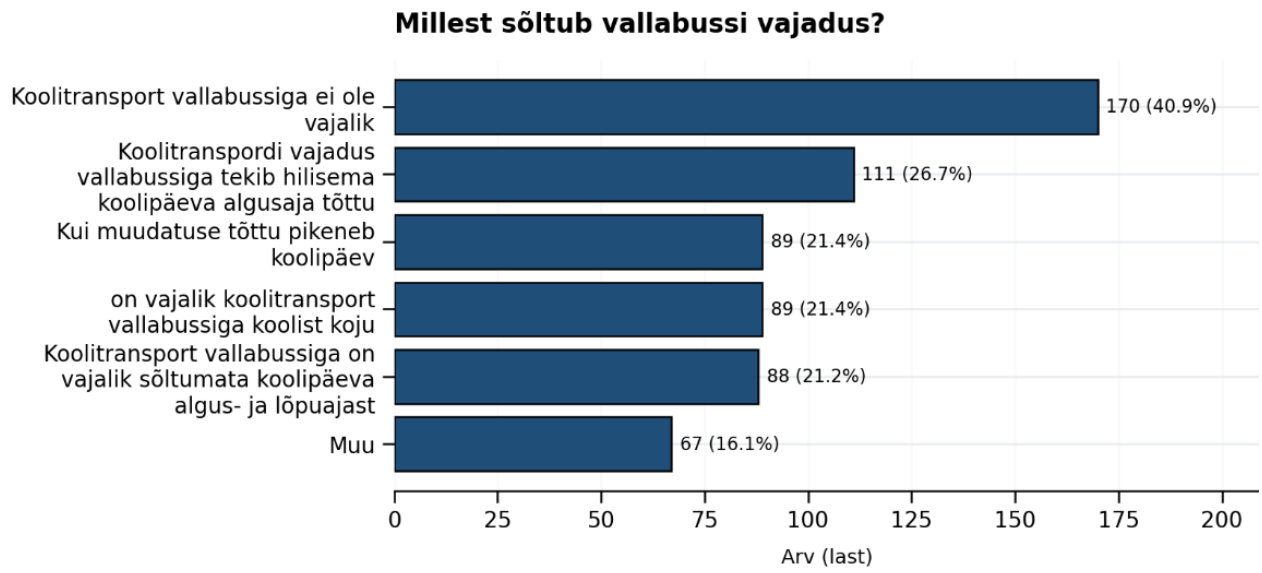
Alus: n=416 last. Protsent on arvutatud sellest alusest.

Vastanute laste seas kasutati kooli minnes autot sagedamini kui koolist koju tulles (40,6% ja 19,7%). Jalgsi või jalgrattaga ning bussiga liikumist märgiti kojutulekul sagedamini. Andmed kirjeldavad liikumisviise, kuid ei võimalda ilma täiendava analüüsita kindlaks teha erinevuste põhjuseid.

Avatud „muu“ vastustes nimetati kombineeritud liikumisviise, vanemate või teiste pereliikmete korraldatud transporti ning ilma, teeolude ja liiklusohutuse mõju.

Küsimusele, kas hilisem koolipäeva algus tähendaks vajadust valla korraldatud koolitranspordi järele, vastati jaatavalt 194 ja eitavalt 222 lapse kohta (n=416). Küsimuse sõnastus ei erista olemasolevat transpordivajadust algusaja muutusest tekkivast lisavajadusest. Seetõttu ei saa jaatavaid vastuseid tõlgendada muudatuse põhjustatud lisatranspordinõudlusena. Täpsustavas mitmikvastusega küsimuses sai valida vajadust mõjutavad asjaolud või lisada avatud vastuse (diagramm 4).

Diagramm 4. Millest sõltub koolitranspordi vajadus?

Alus: n=416 last. Protsent on arvutatud sellest alusest. Mitmikvastus; protsendid ei summeeru 100%-ni.

Kõige sagedamini valiti vastusevarianti „Koolitransport vallabussiga ei ole vajalik“. Kuna vastaja võis valida mitu varianti, ei summeeru protsendid 100%-ni. Tulemused kirjeldavad küsitluses esindatud laste kohta antud vastuseid; lapse kooli põhjal ei saa järeldada pere elukohta ega kooli kaugust kodust.

Kirjeldavas võrdluses erines märgitud koolitranspordi vajadus lapse praeguse liikumisviisi järgi. Küsitlus käsitleb vastanute hinnangut võimalikule transpordivajadusele, mitte algusaja muutuse tegelikku mõju.

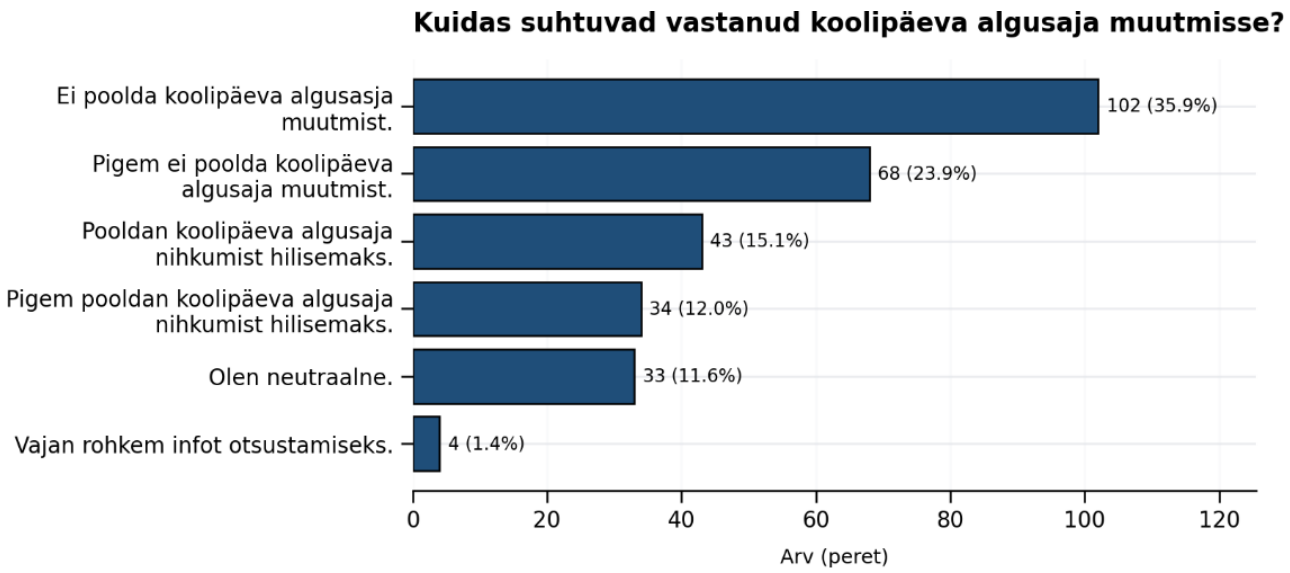
Vastusevariandi ,,Muu'' all nimetati üksikjuhtumitena mitmesuguseid koolitranspordiga seotud asjaolusid. Mitmes vastuses käsitleti ühistranspordi ja maakonnaliinide graafikute sobivust või vastupidi sobimatust koolipäeva algus- ja lõpuaegadega. Näiteks märgiti, et hilisem koolipäeva algus võimaldaks kasutada olemasolevaid bussiliine, samas kui praegused ühendused ei pruugi võimaldada õigeks ajaks kooli jõuda või pärast koolipäeva mõistlikul ajal tagasi liikuda. Üksikutes vastustes tõstatati ka koolitee ohutuse küsimus, eelkõige Kurelaane piirkonnas, kus toodi probleemina välja raskeveokite liiklus ja kõnniteede puudumine. Samuti esitati ettepanekuid vallabussi marsruutide laiendamiseks.

Lisaks väljendati mõnes vastuses rahulolematust võimaliku koolipäeva algusaja muutmise suhtes ning muret hilisema koolipäeva mõju pärast laste väsimusele ja puhkeajale.

Avatud vastustes kirjeldati, kuidas algusaja muutmise sobivus võiks vastajate hinnangul sõltuda transpordiühendustest ja vanemate tööajast. Nimetati võimalikku logistilise koormuse suurenemist ning laste pikemat ooteaega enne koolipäeva algust. Kuna vastuseid ei ole kodeeritud, ei esitata teemade sagedust.

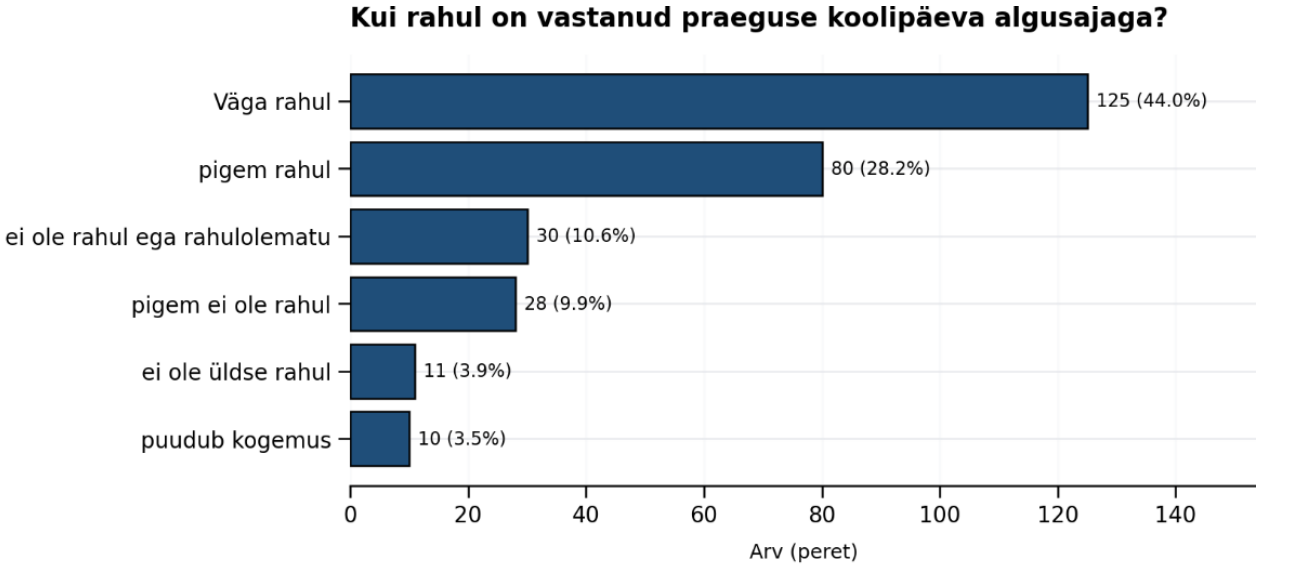
Kolmanda osa küsitlusele vastanud 284 perest 205 ehk 72,2% oli praeguse koolipäeva algusajaga väga või pigem rahul. Avatud põhjendustes nimetati sobivust pere rutiiniga; rahulolematuse põhjendustes lapse unevajadust ja rasket ärkamist. Algusaja muutmist ei pooldanud või pigem ei pooldanud 170 peret ehk 59,9%.

Diagramm 5. Üldine suhtumine koolipäeva algusaja muutmisesse

Alus: n=284 peret. Protsent on arvutatud sellest alusest.

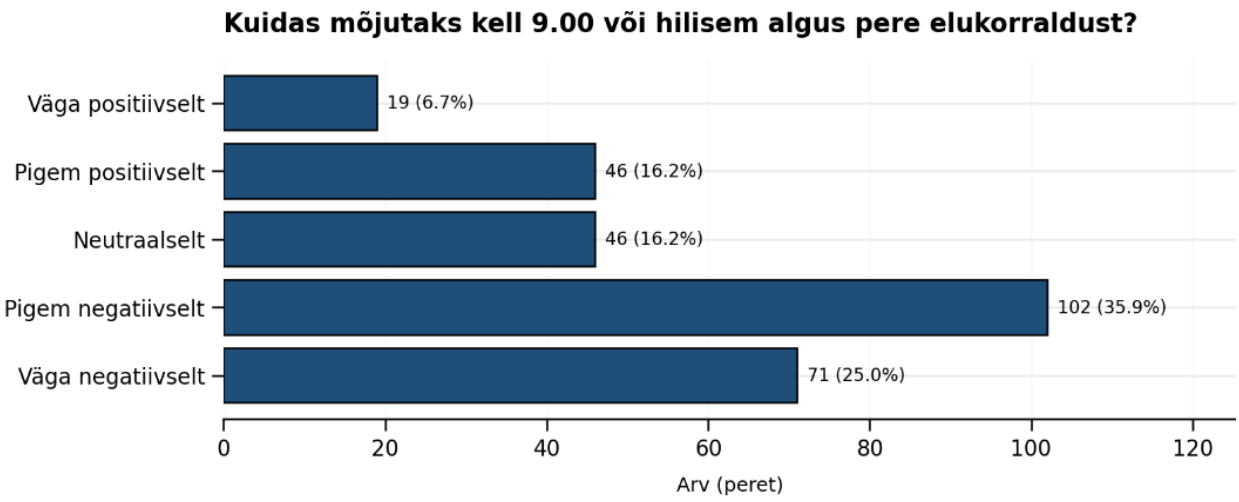
Diagramm 5. Rahulolu senise koolipäeva algusajaga

Alus: n=284 peret. Protsent on arvutatud sellest alusest.

Samuti uuriti, kui koolipäev algaks kell 9.00 või hiljem, kuidas see mõjutaks perede igapäevast elukorraldust (diagramm 7). Esmalt andsid vanemad üldise hinnangu skaalal väga positiivselt, pigem positiivselt, mõju oleks neutraalne, pigem negatiivselt või väga negatiivselt. Tulemused näitavad, et vastajad hindavad koolipäeva algusaja hilisemaks muutmise võimalikku mõju oma igapäevasele elukorraldusele pigem negatiivselt. Enim toodi välja vastusevarianti ,,Pigem negatiivselt'', kuid omajagu vastati ka ,,väga negatiivselt'', mis koos moodustasid vastuste hulgast kokku ligikaudu 60%. Need tulemused on kooskõlas üldise kriitilise suhtumisega koolipäeva algusaja muutmisse.

Diagramm 7. Kui koolipäev algaks kell 9.00 või hiljem, kuidas see mõjutaks Teie pere igapäevast elukorraldust?

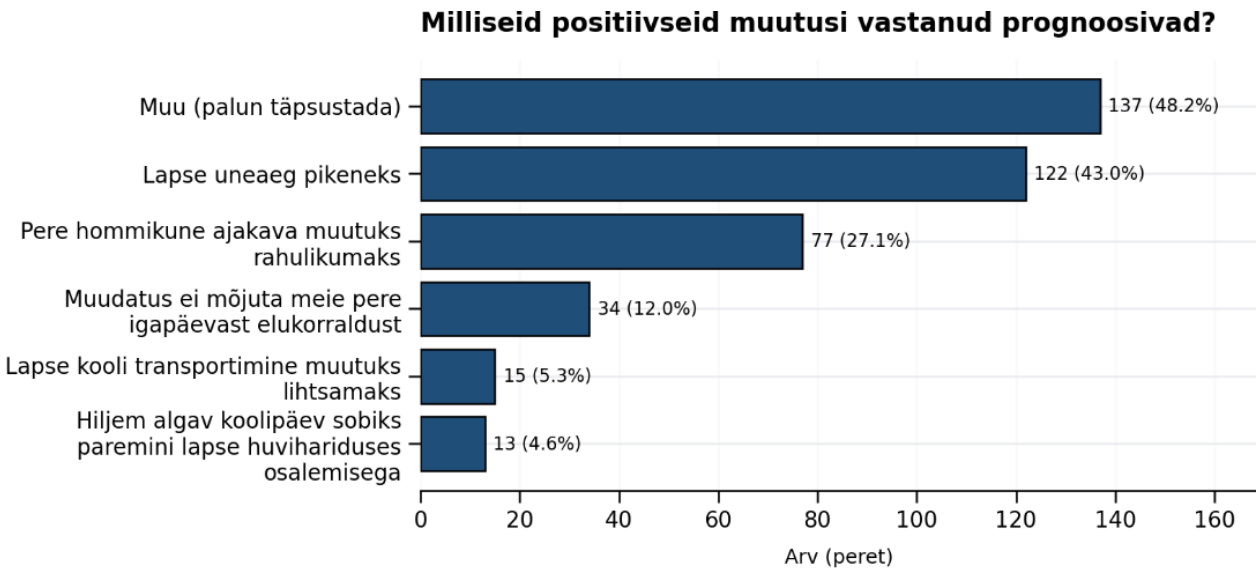
Alus: n=284 peret. Protsent on arvutatud sellest alusest.

Märkimisväärne osa vastanutest ei sõltu igapäevaselt koolitranspordist ning lapsed liiguvad kooli jalgsi või jalgrattaga. Sellest hoolimata hindas enamik vastajaid koolipäeva algusaja hilisemaks muutmise mõju siiski pigem negatiivselt.

Küsitluses uuriti ka konkreetsemalt positiivseid muutusi, mida koolipäeva algusaja hilisemaks muutmine võiks perede hinnangul kaasa tuua (diagramm 8). Kõige sagedamini toodi välja lapse uneaja pikenemine, mida märkis 122 vastajat (43,0%). Samuti nähti positiivse mõjuna rahulikumaid hommikuid ja pere hommikuse ajakava muutumist vähem kiirustavaks (27,1%). Väiksem osa vastajatest leidis, et muudatus võiks lihtsustada lapse kooli transportimist või sobituda paremini huvihariduses osalemisega. Samas märkis 34 vastajat (12,0%), et muudatus ei mõjutaks nende pere igapäevast elukorraldust.

Avatud vastustes toodi positiivse mõju puhul kõige sagedamini välja võimalus pikemaks uneks ning rahulikumaks hommikuseks rutiiniks. Mitmed vastajad leidsid, et hilisem koolipäeva algus võiks toetada laste paremat väljapuhkamist ja vähendada hommikust kiirustamist. Mõnes vastuses nähti positiivse mõjuna ka laste iseseisvuse suurenemist, ühistranspordi paremat sobitumist koolipäevaga ning võimalust vähendada tipptunni liikluskoormust. Samas rõhutati, et positiivne mõju sõltub suurel määral sellest, kuidas muutusega kohanduvad koolide päevakavad, huvitegevused ja transpordikorraldus.

Diagramm 8. Milliseid positiivseid muudatusi see Teie perele kaasa toob?

Alus: n=284 peret. Protsent on arvutatud sellest alusest. Mitmikvastus; protsendid ei summeeru 100%-ni.

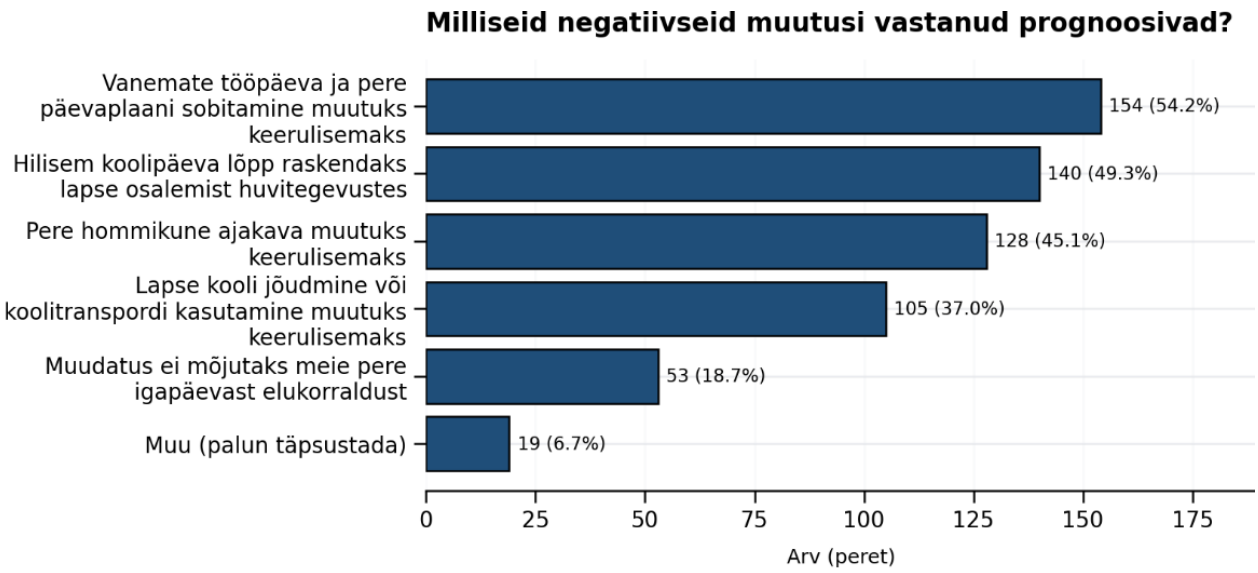
Negatiivsetest mõjudest (diagramm 9) toodi kõige sagedamini välja vanemate tööpäeva ja pere päevaplaani sobitamise keerukamaks muutumine (54,2% vastajatest), hilisema koolipäeva lõpu mõju huvitegevustes osalemisele (49,3%) ning pere hommikuse ajakava keerulisemaks muutumine (45,1%). Samuti tõi 37,0% vastajatest välja võimalikud probleemid kooli jõudmise ja koolitranspordi kasutamisega.

Avatud vastustes selgus, et laste ärkamisaeg ei muutuks, kuna vanemate tööpäev algab tavapäraselt varahommikul ning lapsed peavad siiski koos vanematega ärkama. Olulise teemana tõstatati ka pere igapäevase logistika ning töökorralduse keerukamaks muutumine. Vastajate hinnangul võib varasem koolipäeva algus tekitada olukorra, kus nooremad lapsed peavad hommikuti iseseisvalt ärkama, sööma ning kooli liikuma, sest vanemad on juba tööle lahkunud. Mitmes vastuses väljendati muret selle üle, kas laps jõuab õigel ajal bussile ning kas vanemal on võimalik lapse kooli jõudmist tagada.

Probleemseks peeti ka võimalikku hilisemat koolipäeva lõppu, mis võib raskendada huvihariduses, trennides ning järelvastamistes osalemist ning vähendada ka puhke- ja kodust õppimisaega. Ühistranspordi vähese paindlikkuse ning olemasolevate bussigraafikute võimaliku sobimatuse uue kooli algusajaga tõid välja ennekõike maapiirkondade pered.

Vastustes rõhutati ka turvalisuse küsimust olukordades, kus laps peab liikuma pimedal ajal, ootama üksi kooli algust või tulema iseseisvalt toime transpordikorraldusega. Osa vastajatest leidis, et hilisem kooli algusaeg võiks sobida pigem vanematele õpilastele, mitte algklassi õpilastele.

Diagramm 9. Milliseid negatiivseid muudatusi see Teie perele kaasa tooks?

Alus: n=284 peret. Protsent on arvutatud sellest alusest. Mitmikvastus; 20 peret ei vastanud; protsendid on kõigist 284 perest.

Tulemused viitavad sellele, et perede hinnangud koolipäeva hilisema alguse mõjule sõltuvad suurel määral pere igapäevasest elukorraldusest, transpordivõimalustest ja lapse huvitegevusest. Positiivsete mõjudena toodi esile eelkõige suuremat une- ja puhkeaega ning rahulikumaid hommikuid, negatiivsete mõjudena aga logistika, transpordikorralduse ja huvitegevusega seotud küsimusi.

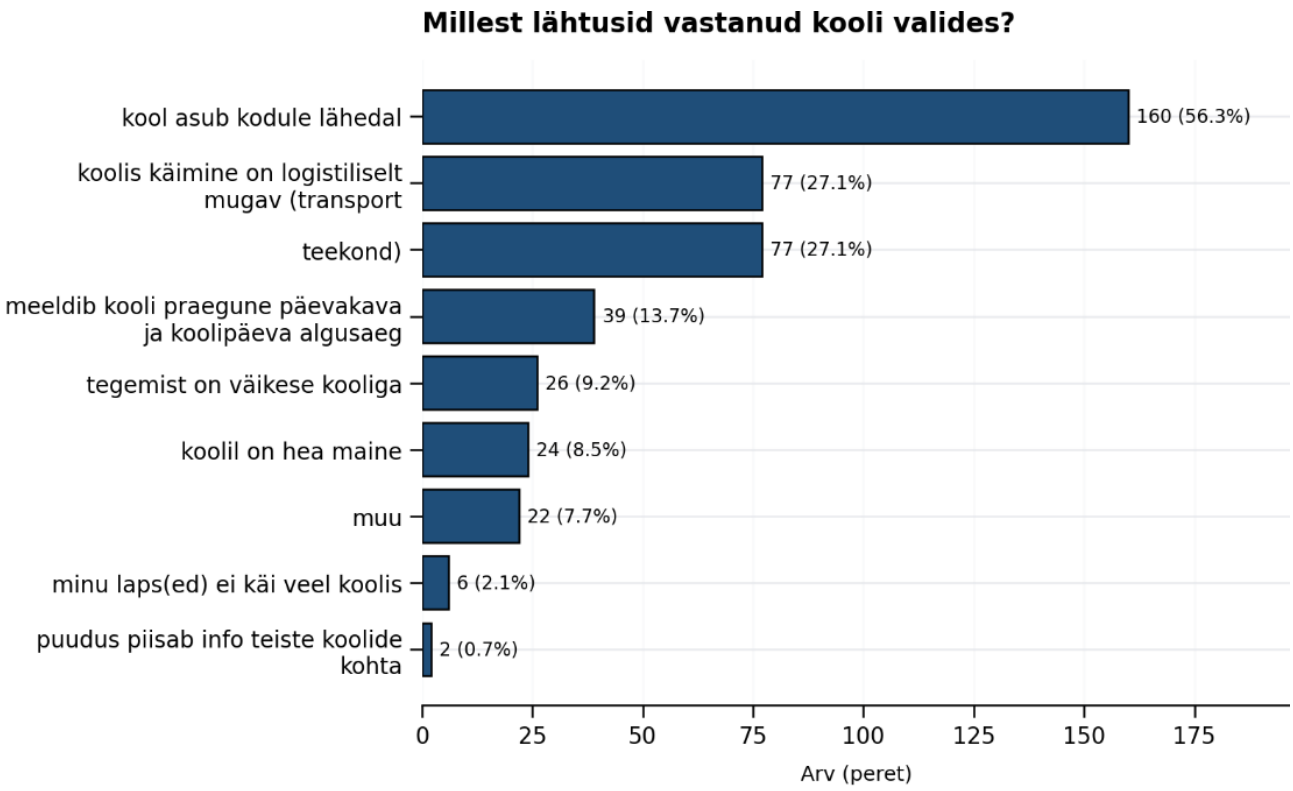
Avatud vastustes domineerisid kolm peamist teemat: pere logistika ja töökorralduse muutumine, kooli- ja ühistranspordi korraldus ning huvihariduse ja trennides osalemise võimalused. Lisaks toodi välja koolitee ohutusega seotud küsimusi ning muret selle üle, et laste ärkamisaeg ei pruugi hilisema koolipäeva alguse korral tegelikult muutuda, kuna vanemate tööpäev algab jätkuvalt varahommikul.

Positiivsete mõjude puhul keskendusid vastajate hinnangud peamiselt lapse heaolule ja puhkeajale, samas kui logistika ja transpordiga seotud teemad domineerisid negatiivsete mõjude kirjeldustes. See viitab sellele, et koolipäeva hilisema alguse peamised võimalikud eelised on seotud lapse une ja taastumisega, peamised riskid aga pere igapäevase korraldusega

Neljandas osas uuriti perede koolivaliku aluseid, koolide kohta saadud info piisavust ja allikaid, rahulolu lapse või laste kooliga, kodule lähimast koolist erineva kooli valiku põhjuseid ning Elva valla koolide tuntust. Tulemused on perepõhised ja põhinevad 284 vastusel. Mitmikvastusega küsimuste puhul võis vastaja märkida mitu varianti ning seetõttu ei summeeru osakaalud 100%-ni.

Kooli valikul lähtusid pered kõige sagedamini kooli asukohast kodu lähedal: selle märkis 168 vastajat ehk 59,0% peredest. Teisel kohal oli kooliskäimise logistiline mugavus, mida nimetas 87 vastajat (30,6%). Praegust päevakava ja koolipäeva algusaega pidas valiku alusena oluliseks 40 vastajat (14,1%), väikest kooli 29 vastajat (10,2%) ning kooli head mainet 28 vastajat (9,9%). Üksikutes vastustes nimetati pere või lapse seotust kooliga ja vähest infot teiste koolide kohta. Tulemused näitavad, et koolivalik on eeskätt seotud kodulähedusega ja pere igapäevase logistikaga, kuid osa perede jaoks on oluline ka kooli suurus ning päevakorraldus.

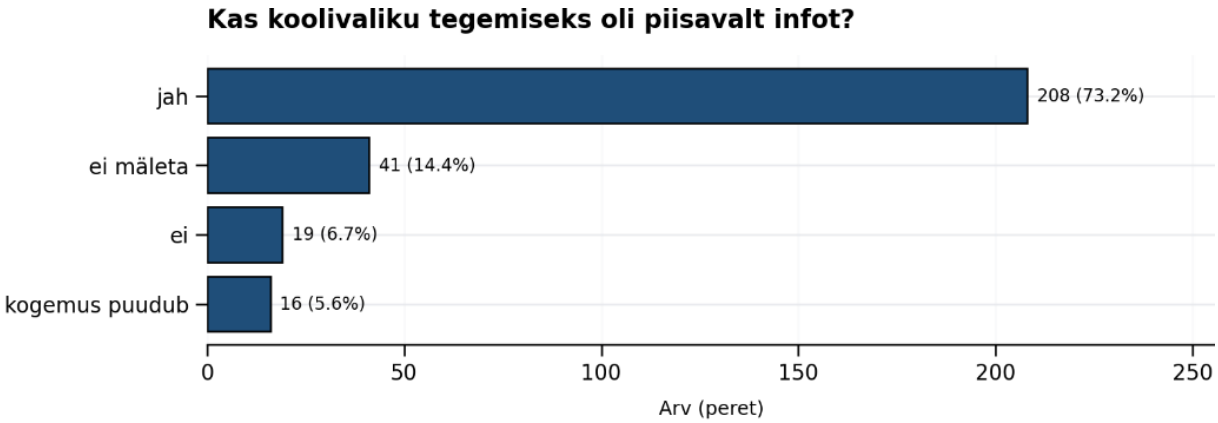
Diagramm 10. Millest lähtusite lapse või laste kooli valikul?

Alus: n=284 peret. Protsent on arvutatud sellest alusest. Mitmikvastus; protsendid ei summeeru 100%-ni.

Koolivaliku otsustamiseks pidas Elva valla koolide kohta saadud infot piisavaks 208 vastajat ehk 73,2% kõigist vastanutest. Infot ei pidanud piisavaks 19 vastajat (6,7%), 41 vastajat (14,4%) ei mäletanud ning 16 vastajal (5,6%) puudus vastav kogemus. Kui vaadelda ainult selge „jah“ või „ei“ vastuse andnud peresid, hindas infot piisavaks 91,6%. Üldpilt on seega positiivne, kuid „ei mäleta“ vastuste osakaal viitab võimalusele muuta koolivalikut toetav info nähtavamaks, võrreldavamaks ja paremini meeldejäävaks.

Diagramm 11. Kas perel oli koolivaliku tegemiseks piisavalt infot Elva valla koolide kohta?

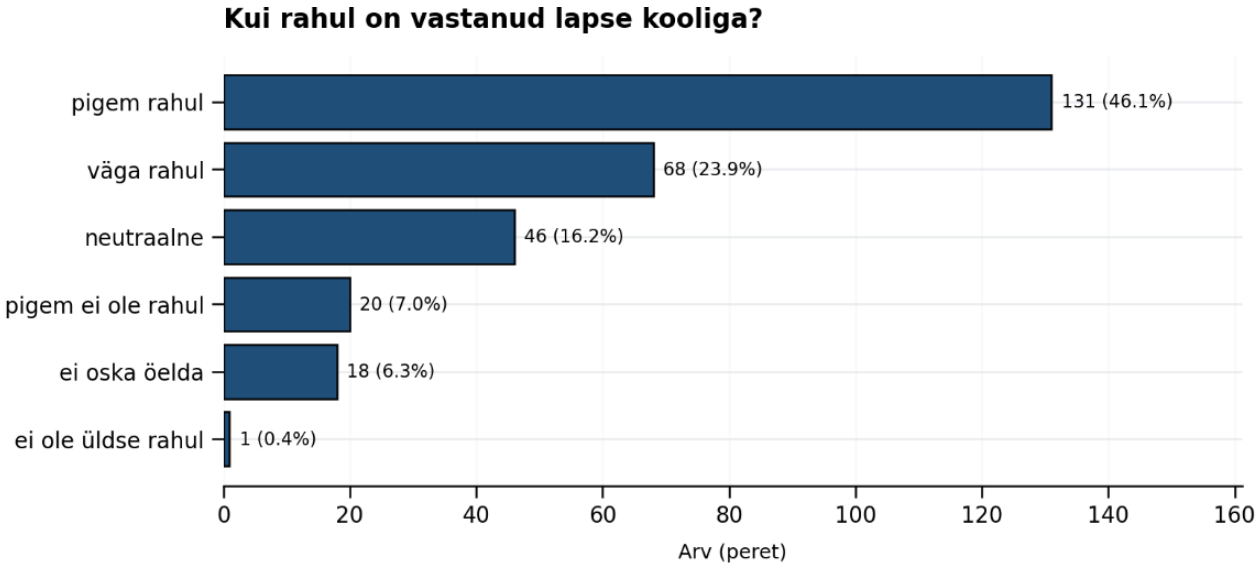

Alus: n=284 peret. Protsent on arvutatud sellest alusest.

Infoallikaid kirjeldanud 47 vastuses toetuti kõige sagedamini vahetutele kontaktidele ja varasemale kogemusele, sealhulgas sõpradele, tuttavatele, lähedaste ning juba olemas olnud teadmistele. Seda tüüpi allikaid sisaldas 29 vastust ehk 61,7% sisulistest vabavastustest. Koolide või valla ametlikke kanaleid, sealhulgas kooli kodulehte, valla kodulehte ja ARNO keskkonda, nimetati üheksas vastuses (19,1%). Haridusasutuste kaudu saadud infot, näiteks lasteaeda, kooli või infopäeva, nimetati viies vastuses (10,6%) ning iseseisvat infootsingut internetist või kohalikust lehest neljas vastuses (8,5%).

Tulemused viitavad, et formaalsete infokanalite kõrval on koolivalikul oluline roll isiklikul kogemusel ja suhtlusvõrgustikel.

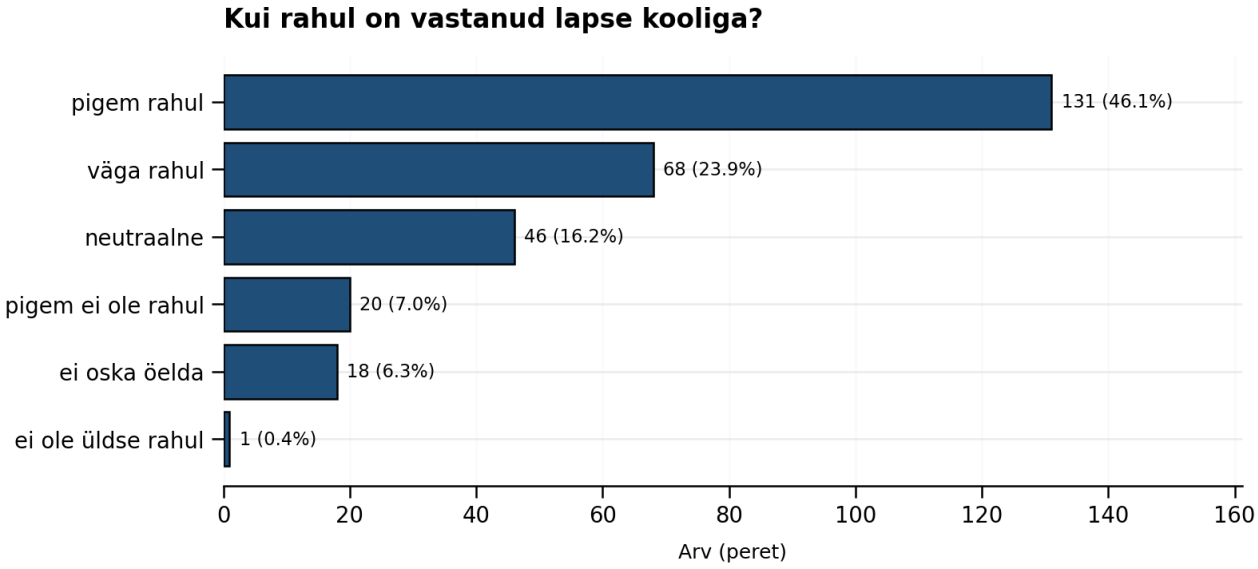
Diagramm 12. Kust saite infot Elva valla koolide kohta?

Alus: n=284 peret. Protsent on arvutatud sellest alusest.

Lapse või laste kooliga oli pigem rahul 131 vastajat (46,1%) ja väga rahul 68 vastajat (23,9%). Seega oli kokku rahul 199 vastajat ehk 70,1% kõigist vastanutest. Neutraalse hinnangu andis 46 vastajat (16,2%), pigem ei olnud rahul 20 vastajat (7,0%) ning üldse ei olnud rahul üks vastaja (0,4%). Hinnangut ei osanud anda 18 vastajat (6,3%). Üldine rahulolu on kõrge, kuid neutraalsete ja rahulolematute vastuste põhjuseid tasub edasises arendustöös täpsemalt uurida.

Diagramm 13. Kui rahul on teie pere lapse või laste kooliga?

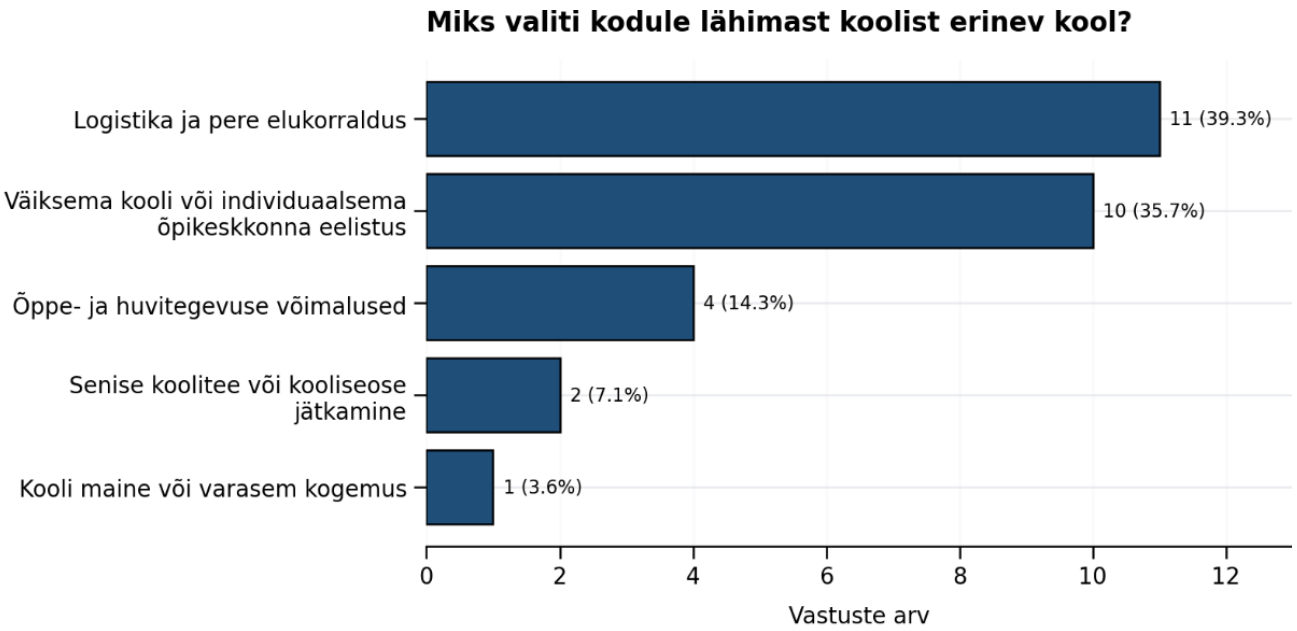

Alus: n=284 peret. Protsent on arvutatud sellest alusest.

Kodule lähimast koolist erineva kooli valiku põhjuseid kirjeldati 28 vabavastuses. Kõige sagedamini nimetati logistikat ja pere elukorraldust (11 vastust; 39,3%) ning väiksema kooli või individuaalsema õpikeskkonna eelistamist (10 vastust; 35,7%). Õppe- ja huvitegevuse võimalusi nimetati neljas vastuses,

senise koolitee või kooliseose jätkamist kahes ning kooli mainet või varasemat kogemust ühes vastuses. Kuna küsimus oli vabatahtlik ja vastuseid oli vähe, tuleb tulemust käsitleda suunava kvalitatiivse ülevaatena, mitte kogu valimit kirjeldava jaotusena.

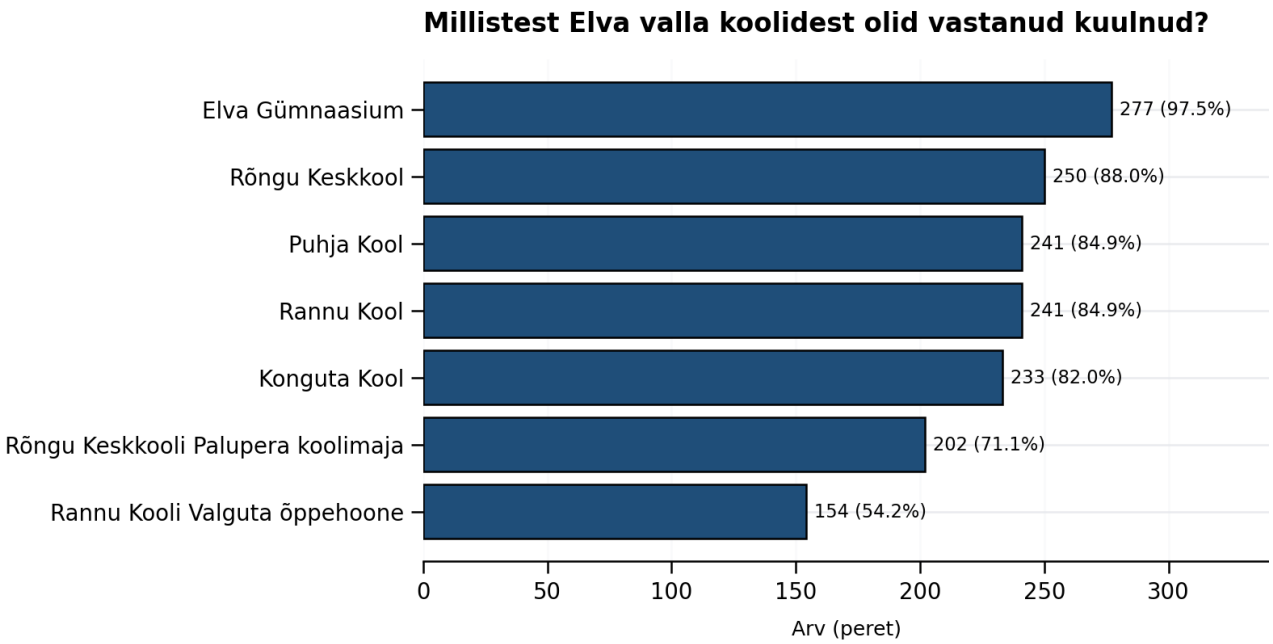
Diagramm 14. Kui laps ei käi kodule lähimas koolis, siis millised on selle peamised põhjused?

Alus: n=28 vabavastust. Kategooriad põhinevad raportis esitatud käsitsi kodeerimisel; tulemus on suunav kvalitatiivne ülevaade.

Elva valla koolidest oli kõige tuntum Elva Gümnaasium, millest oli kuulnud 277 vastajat ehk 97,5%. Rõngu Keskkooli teadis 250 vastajat (88,0%), Puhja Kooli ja Rannu Kooli mõlemat 241 vastajat (84,9%) ning Konguta Kooli 233 vastajat (82,0%). Rõngu Keskkooli Palupera koolimaja oli tuttav 202 vastajale (71,1%) ja Rannu Kooli Valguta õppehoone 154 vastajale (54,2%). Keskmiselt teadis vastaja 5,6 kooli või õppekohta seitsmest. Koolide üldine tuntus on kõrge, kuid väiksemate õppekohtade, eelkõige Valguta õppehoone ja Palupera koolimaja nähtavus jääb suuremate koolide omast madalamaks.

Diagramm 15. Millistest Elva valla koolidest olete kuulnud?

Alus: n=284 peret. Protsent on arvutatud sellest alusest. Mitmikvastus; protsendid ei summeeru 100%-ni.

Neljanda osa tulemused näitavad tervikuna, et perede koolivalikut kujundavad kõige enam kodulähedus ja igapäevase liikumise mugavus. Koolivalikuks vajalikku infot hinnatakse valdavalt piisavaks, kuid otsuses mängivad ametlike kanalite kõrval suurt rolli isiklik kogemus ja vahetud kontaktid. Rahulolu lapse kooliga on üldiselt kõrge. Kodule lähimast koolist erineva kooli valikut selgitavad peamiselt pere logistika ning soov väiksema ja individuaalsema õpikeskkonna järele. Koolide tuntus on hea, kuid väiksemate õppekohtade tutvustamisele on põhjendatud pöörata rohkem tähelepanu. Tulemuste põhjal tasub koolide kommunikatsioonis selgelt esile tuua transpordi- ja päevakavavõimalused, kooli suurus, individuaalne lähenemine ning õppe- ja huvitegevuse võimalused.

Peamised järeldused

Küsitluses osales 284 peret ning vastused hõlmasid 416 last. Neist 213 ehk 51,2% õppis Elva Gümnaasiumis, mistõttu mõjutavad selle kooli perede vastused koondtulemusi teistest koolidest rohkem. Vabatahtliku osalemise ja kooliti ebaühtlase jaotuse tõttu ei saa tulemusi üldistada kõigile Elva valla peredele.

Vastanud 284 perest 205 ehk 72,2% oli praeguse algusajaga väga või pigem rahul; 170 ehk 59,9% ei pooldanud või pigem ei pooldanud hilisemat algust. 173 peret ehk 60,9% hindas kooli hilisema alguse võimalikku mõju oma pere elukorraldusele pigem või väga negatiivseks.

Vastanute hinnangud võimalikule mõjule erinesid. Avatud ja valikvastustes seostati võimalikku mõju pere päevakava, transpordi ja laste huvitegevusega. Positiivse võimalusena nimetatakse lapse pikemat uneaega ja rahulikumaid hommikuid, võimalike raskustena logistikat, päevakava, transporti ning huvitegevuse ühildamist. Mitmikvastuste protsendid ei summeeru 100%-ni.

Vastanute hinnang võimalikule koolitranspordi vajadusele erines lapse praeguse liikumisviisi järgi. Ilma rühmapõhiste lugejate, nimetajate ja statistilise kontrollita ei saa seose tugevust hinnata. Küsitlus ei tõenda, millistes peredes oleks muudatuse tegelik mõju suurim.

Koolivalikut käsitlevad vastused näitavad, et küsitlusele vastanud perede valikuid kujundasid eelkõige kodulähedus ja igapäevase liikumise mugavus. Kooli asukoha kodu lähedal märkis valiku alusena 168

peret ehk 59,0% vastanutest ning kooliskäimise logistilise mugavuse 87 peret ehk 30,6%. Praegust päevakava ja koolipäeva algusaega nimetas 40 peret (14,1%), väikest kooli 29 peret (10,2%) ning kooli head mainet 28 peret (9,9%). Kodule lähimast koolist erineva kooli valikut kirjeldanud 28 vabavastuses nimetati kõige sagedamini logistikat ja pere elukorraldust (11 vastust) ning väiksema kooli või individuaalsema õpikeskkonna eelistust (10 vastust). Vabavastuste väikese arvu tõttu tuleb viimaseid tulemusi käsitleda suunava kvalitatiivse ülevaatena.

Vastanud perede hinnang koolivalikuks vajaliku info piisavusele ja rahulolu lapse kooliga oli valdavalt positiivne. Koolide kohta saadud infot pidas piisavaks 208 vastajat ehk 73,2% kõigist vastanutest. Lapse kooliga oli väga või pigem rahul 199 peret ehk 70,1%, neutraalse hinnangu andis 16,2% ning pigem või üldse mitte rahul oli 7,4%. Elva valla koolide tuntus oli vastanute seas üldiselt kõrge: Elva Gümnaasiumist oli kuulnud 97,5%, Rõngu Keskkoolist 88,0%, Puhja Koolist ja Rannu Koolist kummastki 84,9% ning Konguta Koolist 82,0% vastanutest. Väiksemate õppekohtade tuntus oli madalam – Palupera koolimajast oli kuulnud 71,1% ja Valguta õppehoonest 54,2% vastanutest.